

เวลาเรานั่งคุยกัน คุยกันเรื่องปฏิบัติ ใ้หนุนเป็นใ้นี้ ใ้นี้เป็นใ้นั่น ใ้นั่นเป็นอย่างนั้น
แหม! ทำไมเราไม่เป็นวะ ทำไมเราไม่เป็นวะ

ไม่เป็นหรอก เพราะมันไม่ใช่ของเ็ง มันเป็นของเขา จิตนิสัยคือความชอบของตน จิต
นิสัยที่มันสร้างสมมา นั้นนะเวลาปฏิบัติไปเราก็จะไปแก้จิตนิสัย แก้กิเลสตัดหาความทะยาน
อยากในใจของตน แล้วกิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของตนมันก็แต่ละบุคคลนั้นเป็น
ผู้สร้างมา

คู่แข่งเกิดจากไขว่ไขว่เดียวกัน มันยังคิดแตกต่างกันเลย เพราะอำนาจวาสนามันแตกต่างกัน
กัน แต่บั้งเอิญมันมาเกิดร่วมกัน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราตั้งใจจะภาวนาของเรา สิ่งที่เราตั้งใจภาวนา มันเป็นเจตนาที่ดี
มาก เจตนาที่ดีมากเพราะอะไร เพราะศีล สมาธิ ปัญญา เวลาทำงานร้อยพันพันไม่เท่ากับ
ถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพันไม่เท่ากับเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมาหนึ่ง
ทาน ศีล ภาวนา ภาวนา แล้วเราจะฝึกหัดภาวนา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งพระอานนท์ไว้เลย

“อานนท์ เธอบอกเขาจะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

อามิสบูชามันมีอยู่ทั่วไป อามิสบูชา เราต้องอาศัยน้ำพักน้ำแรงหาสิ่งนี้มา เราถึงได้มา
บูชาทำพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ศีลเราก็ถือประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อบูชาพระพุทธรูป พระ
ธรรม พระสงฆ์ เวลาเราภาวนาขึ้นมาเพื่อปฏิบัติบูชาพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์

“อานนท์ เธอบอกเขาเถอะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

เพราะการปฏิบัติบูชา การปฏิบัตินั้นมันจะให้ความร่มเย็นเป็นสุขใจของตน การปฏิบัติ
นั้นจะทำให้คนพาดสู่กระแส อริยสัจ สัจจะความจริงในใจของตนได้

จะทำบุญมากมายขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่เวลาถึงที่สุดแห่งทุกข์ต้องเป็นการภาวนา
ทั้งสิ้น

ฉะนั้น ภาวนานี้สำคัญมาก ที่นี้สำคัญมาก พอเราตั้งใจ เรามีศรัทธาความเชื่อใน พระพุทธศาสนา เราจะภาวนาของเรา คือเราจะเอาของจริง

เวลาทำบุญๆ ทำบุญไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม หมดยุขัยก็มาเกิดใหม่ บุญกุศลมันขับให้เราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ บุญทำให้ไปสิ่งที่ตั้งงาม ไปที่ความสงบ สุข ความสงบสุขก็มีไฉ

เราดูกราววัลที่ ๑ เราใช้จ่ายหมดเลย จบ แล้วอย่างไรต่อ ราววัลที่ ๑ ก็ใช้หมดแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน เงินทองก็ใช้หมดแล้ว ทุกอย่างมีมาก็ใช้หมดแล้ว แล้วอย่างไรต่อ

แต่การปฏิบัติ ถ้ามันขาดกระแส มันเป็นอกุศลกรรม มันคงที่ตายตัว ไม่เสื่อมจากนั้น เด็ดขาด แล้วมันก็ยังเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าบุคคลคูที่ ๑ คูที่ ๒ คูที่ ๓ คูที่ ๔ จบเลย ถ้า มันจบเลย นี่สมบัติส่วนตัว นี่ไฉ สมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลาย ทั้งปวงต้องดับไปเป็นธรรมดา แม้แต่ตถาคตก็จะต้องนิพพานในคตินี้ เราตายไปเราไม่เอาสมบัติ ของใครไปเลย เราเอาของเราไปคนเดียว”

เพราะอะไร

เพราะมันเกิดจากจิตใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันชำระกิเลสหมดสิ้นแล้ว นี่มัน แหววาว มันจบสิ้น ไม่มีการไปและการมา นี่สมบัติส่วนตัว สมบัติของใคร สมบัติของคนคนนั้น แล้วเป็นสมบัติส่วนบุคคลทั้งสิ้น

ถ้ามันทดแทนกันได้ พระพุทธเจ้าไม่ทำให้เราลำบากหรอก มันเกาะไปหมดเลย เอาไป หมดเลย ไม่ทิ้งไว้หรือ แต่มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้หรือ เพราะอะไร เพราะเอาไปมัน ยังดินเลย ไม่เอา ไม่เอา ไม่เอา มันไม่ยอมไป มันจะอยู่ที่นี่ แต่ถ้ามันจะไปเอง มันรู้เองเป็นเอง มัน ต้องไปของมันเอง

นี่ไง ฉะนั้น ถ้าเราปฏิบัติบูชา เราจะเริ่มปฏิบัติขึ้นมา เราก็ปฏิบัติของเราอย่างนี้แหละ แต่ที่มันติดขัดขัดข้องอยู่นี้มันเป็นเพราะกิเลสของเรา กิเลสนี้ตัวร้าย เวลาประพฤติปฏิบัติ อีลุ่มๆ แฉกๆ ออกนอกกลุ่มนอกรทาง กิเลสทั้งนั้น

แล้วกิเลส เห็นไหม เชื้อรา พอเชื้อราเขาเพาะเห็ด เชื้อรา นี่มันมีเชื้ออยู่ในหัวใจอยู่แล้ว กิเลสนะ แล้วใครมาเป่าหูหน่อยเดียวไปเลยนะ ใต้ที่ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย แหม! ชอบ ไปกับเขาหมดนะ

แต่ถ้าเอาจริงเอาจังขึ้นมา ปฏิบัติง่ายรู้ง่ายก็วาสนาของเขาถ้าเขาทำได้จริง แต่ของเรา ล้มลุกคลุกคลานขนาดนี้มันยังไม่ได้ แล้วเราจะไปปฏิบัติง่ายรู้ง่ายแบบเขา

แล้วแบบเขา แล้วแบบใครล่ะ

แบบเขาๆ เขากับเราไง

หลวงตาท่านสอน ใครจะดี ใครจะชั่วมันเรื่องของเขานะ แต่เราจะทำของเรา เราจะสร้างคุณงามความดีของเรา

แล้วคุณงามความดีเรา รู้ของเราเอง จิตสงบ เราก็รู้ว่าจิตสงบ จิตไม่สงบเกือบเป็นเกือบตายอยู่นี้ แล้วเวลามันทุกข์มันยาก เรา รู้ของเราเอง บ้างจัดตั้ง สันติปฏิญญา

ฉะนั้น เวลาถ้ามันมีปัญหาที่มีปัญหาที่กิเลสเรานี่แหละ เราไปสงสัยเองไง เราไปสงสัยเอง

เวลาครูบาอาจารย์เวลาท่านประพฤติปฏิบัตินะ เวลากิเลสมันเข้มแข็งนะ มันภาวนายาก พุทโธๆ แหม! มันน่าเบื่อ อะไรก็พุทโธๆ พุทโธทั้งนั้นเลย

พุทโธคำบริกรรม พุทโธนี่คือชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทชะ พุทโธ เป็นชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราชะลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันจะผิดไปไหน มันจะดี มันจะชั่ว เราก็ยังระลึกถึงท่านอยู่ ระลึกถึงนะ

แต่พอพุทโธๆ กับความรู้สึกมันสะดอก มันพุทโธได้คล่องแคล่วๆ จากชื่อพระพุทธรูเจ้ากับพุทธรูในใจเรา พุทโธๆ จนพุทโธ ถ้าเวลาพุทโธจนพุทโธไม่ได้เลยนะ เราไม่อยากจะใช้คำว่า “พุทโธหาย”

เพราะพุทโธเป็นคำบริกรรม มันเป็นความคิด ความคิดมันต้องหายไป เพราะความคิดไม่ใช่จิต เวลาตัวจิตมันเด่นขึ้นมา ความคิดไม่เกี่ยวครับ ความคิดมันหายบายๆ ตัวจิตต่างหากมันเด่นขึ้นมา ถ้าตัวจิตต่างหากมันเด่นขึ้นมา นี่สัมมาสมาธิเิง ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ

อารมณ์คือความคิดเกิดจากจิต แต่ถ้ามันไม่พาดพิง มันไม่คิดเลย มันไม่คิดเลยมันก็ไม่มีความพุทโธเิง ที่พุทโธหาย พุทโธหายเพราะมันไม่คิดเิง

แล้วถ้ามันไม่คิด มันไม่คิดเพราะอะไรละ

ตอนเิงบอกให้มันไม่คิดสิ นั่งอยู่เิงบอกมันไม่คิด แล้วมันคิดใหม่

แล้วเวลาตอนเิงทำเิงมันไม่คิดละ

มันไม่คิดเพราะมันบริกรรมจนมันชัดแจ้งแล้ว พอมันชัดแจ้งแล้วมันไม่มีพิษไม่มีภัยอะไรทั้งสิ้น มันถึงวาง วางพุทโธ แต่ตัวมันเป็นพุทโธ

แต่ตอนเิงตัวมันเิงขึ้นมา แล้วไปพุทโธ พุทโธเลยกลายเป็นเิงขึ้นมาไปด้วยเิง มันก็เลยทุกข์อยู่เิงเิง แต่พอพุทโธมันแวววาวขึ้นมา เิงเิงขึ้นมาเิงมันเป็นพุทโธเสียเอง ถ้ามันเป็นพุทโธเสียเองมันถึงรู้ว่า นี่สัมมาสมาธิ

ทำสมาธิๆ กันอยู่เิงเิงทั้งนั้น

ถ้ามันเป็นสมาธิจริงนะ หลวงตาท่านพูด เวลาเขาไปพูด มันพูดไม่ได้เลย

“เรารู้ เรารู้”

แต่เิงเิงๆ เิงๆ เิงๆ คืออารมณ์เิง เขียนเรื่องเลยนะ เขียนเิงเรื่องๆ เลย มันเิงอย่างนั้น มันเิงอย่างนั้น มันเิงอย่างนั้น

อ้าว! มันก็เป็นไปสิ ก็ความคิดใจ จินตนาการไป แต่ถ้าความจริงนะ พุดไม่ได้เลย ถ้ามัน พุดไม่ได้ อันนั้นมันถึงเป็นสัมมาสมาธิ มันเป็นสิ่งที่เราปรารถนา

แต่ในเมื่อที่เราปฏิบัติ ก็เลสมันหลอกเรา เวลากิเลสมันหลอกเรา เห็นไหม

ผมชอบกำหนดลมหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โร เวลาจิตมันพุทโรเข้าไปแล้วมัน สลัด จิตมันสลัดลม จิตมันสลัดตัวมันเอง

เวลานะ เวลาเด็ก เด็กถ้าอารมณ์มันดี มันเล่นสนุกครีครื้นของมันเลยนะ เด็กลองจับ มันสิ กำหนดเขตให้มัน มันเดินแล้ว

ไช้เนี่ยโดยปกตินะ โอ้ย! คิดอะไรก็ได้ ภาวนาเดี๋ยวนี้เป็นพระอรหันต์เลยละถ้าภาวนา

นี่เรายังไม่ภาวนานะ มันคิด มันคิดใจ ถ้าภาวนานี้เป็นพระอรหันต์เลยละ ภาวนาก็ได้ ไร่! ง่ายๆ ทำไมจะทำไม่ได้

ลองไปภาวนาดูสิ ภาวนาดูเดี๋ยวมันรู้เอง

ถ้าไม่ภาวนานะ มันสะดวกสบายไปหมด เวลามภาวนา เหมือนเด็ก เราจะจับเด็กให้ มันอยู่ในกติกา เด็กมันไม่พอใจแล้ว

ลองให้เริ่มภาวนา เดี่ยวรู้ พอเริ่มภาวนามันมีปัญหาแล้ว พอมีปัญหาขึ้นมา สิ่งที่มี ปัญหาคือกิเลสของเรา

แต่เดิมเราไม่เคยดูแลตัวเราเองเลย ทุกคนว่ารักตัวเอง รักตัวเอง แต่ไม่เคยพัฒนาจิตของ ตนเลย จิตของตนปล่อยให้กิเลสมันชักจูงอยู่อย่างนั้นนะ แล้ววันหนึ่งมีศรัทธามีความเชื่อใน พระพุทธศาสนา

เราก็เริ่มต้นพระพุท พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นศาสดาของเรา เรา พยายามจะทำหัวใจของเราให้มันเป็นพระพุท พระธรรม พระสงฆ์ขึ้นมา เวลาให้มันเป็นพระ พุท พระธรรม พระสงฆ์ขึ้นมา กิเลสมันมีส่วนร่วมด้วย กิเลสมันอยู่กับเรา กิเลสมันจะออกฉาย แล้วละ

พอกออกลาย มันก็เป็นทีคำถามนี้ทั้งหมดเลย

สิ่งที่เกิดขึ้นคือกิเลสของเราทั้งสิ้น กิเลสที่มันโดนจำกัดขอบเขต มันไม่ชอบ มันสลัดทิ้งเลย มันสลัดเลย แล้วมันอ้างด้วยนะ เพราะมันไม่ใช่เรา เพราะมันไม่ใช่เรา ลมไม่ใช่เราไง มันเลยสลัดทิ้งไป ไม่อยากไปเกาะลม

ก็ตาย ก็จะเป็นขี้ลอยน้ำ

ในเมื่อเราจะกำหนดลม เราก็ต้องอยู่กับลมไปก่อน อยู่กับลมนะ จนกว่าลม ลมก็คือลม ใจ แต่จิตมันชัดเจนของมัน มันแจ่มแจ้งของมัน แล้วมันจะวางลมนั้นโดยธรรมชาติของมัน เพราะลมมันจะหายเหมือนพุทโธหาย ถ้าพุทโธหาย ลมหาย จิตมันจะเป็นอิสระ

แต่ของเรามันไม่หาย มันพยายามจะสร้างภาพว่าหาย มันทำแก้งลึมๆ ว่าหาย มันก็เลยนั่งหลับไปหมดเลย นี่หลับเลย กรนด้วยนะ ครอกๆ พุทโธหาย ลมหายใจหาย

มันนั่งหลับ

โดยธรรมชาติเป็นอย่างนั้นหมด เพราะเรามีจินตนาการ ว่าถ้าเป็นพุทโธ ไปแล้วพุทโธ มันจะหาย

ทีนี้เวลาพุทโธทั่วไปเราก็ผ่อนใจ สติเราก็ผ่อน ทุกอย่างเราผ่อนให้มันเบาลง คืออยากให้มันหาย อยากให้มันหายโดยที่ไม่มีคุณสมบัติ ไม่มีวิฤทธิภาวะ มันหายแบบไร้สาระ

แต่ถ้ามันพุทโธหาย หายโดยการบริกรรมนะ พุทโธนี้ชัดเจน เวลามันละเอียด คือว่ามันเด่นชัด แต่มันไม่เป็นสองใจ มันจะเป็นหนึ่งใจ

จิตกับความคิด จิตกับอารมณ์ แล้วมันจะเป็นหนึ่งของมัน มันจะเบาบางลงๆ แล้วมันเด่นชัดมาก แล้วโดยทั่วไปนะ มันจะกลัว มันว่ามันจะตาย ของมันหาย มันหายได้อย่างไรวะ แล้วหายแล้วจะไปอยู่ที่ไหนล่ะ ถ้าหายแล้วกูไม่ตายหรือ

มันจะกังวลไปหมดนะ ใหม่ๆ คนที่ไม่เป็น แต่ที่คนเป็นนะ สบายมาก ขอเชิญให้หายเลย เอ็งรีบๆ ไปซะ แต่สติเราสมบูรณ์นะ

คนชำนาญการนี้เรื่องหนึ่งนะ คนภาวนาไม่เป็นไปเห็นครั้งแรก เป็นไปไม่ได้หรอก โดยธรรมชาติของมัน มันสยดสยอง

กิเลสนี้เจ้าวัฏจักร มันไม่ปล่อยใครให้เป็นอิสระหรอก มันต้องการเอาจิตไว้ในอำนาจของมันทั้งสิ้น แล้วจิตนี้จะได้ไปสัมผัสผัสสัจธรรมความดีงามที่จิตมันรู้มันเห็นแล้ว จิตมันจะมีอำนาจ กิเลสมันไม่ให้เป็นอย่างนั้นหรอก มันต่อต้าน มันทำลาย มันกีดขวางหมดเลย แต่คนภาวนาไม่รู้ ไม่มีใครรู้หรอก เพราะไม่เคยเป็น ไม่เคยเป็น ไม่เคยเห็น ไม่รู้หรอก

หลวงตาท่านพูดบ่อย แม้แต่อัปนาสมาธิ พระปฏิบัติด้วยตนเองยังภาวนาไม่ได้เลย

แล้วท่านพูดเอง คนที่เข้าอัปนาสมาธิคือเข้าสมาธิอย่างนี้ได้บ่อยมาก

หลวงตาพูดบ่อย แต่เวลาท่านพูด ท่านพูดโดยหลักการไง คำว่า “นักปฏิบัติทั้งหมด เข้าสมาธิแบบนี้ไม่มี ไม่เป็น”

คนภาวนาเป็นรู้หมดนะ แล้วเวลามันเป็น เป็นอย่างไร

นี่พูดถึงถ้าเป็นโดยข้อเท็จจริงมันเป็นแบบนี้ เป็นแบบที่เรายกขึ้นมาเป็นตัวอย่าง

แต่ที่นี้คำถามนี้มันเป็นแบบเริ่มต้นไง การปฏิบัติเริ่มต้นมันยากอยู่ ๒ คราว คราวหนึ่งคือ คราวเริ่มต้นนี้ ถ้าคราวเริ่มต้นนี้ เห็นไหม

เวลาจิตมันสลัดออก

มันสลัดมันก็โดยอำนาจของกิเลสไง เราก็ตั้งสติของเรา ภาษาเรานะ เราต้องตั้งสติ แล้วเราต้องมีสติปัญญาว่า นี่มันคือกำลังของกิเลสที่มันกำลังจะผลัดไส กำลังพลิกแพลงการทำคุณงามความดีของเรา เราจะทำคุณงามความดี แต่กิเลสมันต่อต้าน แล้วมันไม่ยอมทั้งสิ้น เห็นไหม

เวลาพุทโธๆ ไป จิตมันจะสลัดออก แล้วพอพุทโธๆ ไป จิตมันมีปัญญาขึ้นมา เปรียบเหมือนความร้อน ตัวผู้รู้กับตัวรู้ พอไปแล้วจิตมันจะหน่วงๆ ของมันไป

อาการนี้ร้อยแปด นี่คืออาการของจิต แต่อาการแบบนี้คืออาการของกิเลส อาการของการทำลายล้างการปฏิบัติ

แล้วถ้ามันไปรู้ไปเห็น มันไปรู้มิติต่างๆ นั่นก็คืออาการ อาการที่มันกำลังจะปรับปรุงตัว มันเองให้จิตมันเป็นหนึ่ง มันมีทั้งบวกและลบไป ถ้าลบก็เป็นอย่างนี้ ลบคือกิเลสมันพลิกมัน แพลง มันอ้ำมันอิง มันบอกว่าเอ็งทำผิด เอ็งทำไม่ได้ เอ็งไม่มีวาสนา เอ็งต้องเป็นขี้ข้ากู ตลอดไป นี่เวลามันคิด

เวลาถ้ามันไปในทางบวก มันก็ไปรู้ไปเห็นว่าเอ็งจะเป็นเทวดาแล้วละ เอ็งนั่งนี้เทวดามา กราบไหว้เอ็งเยอะเยะเลย นั่นนะร้อยแปด

ไฉนคืออะไร

กิเลสผู้ปฏิบัติทั้งนั้น แล้วมันไม่ใช่การปฏิบัติ

ปฏิบัติคือหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ การปฏิบัติกรรมฐาน ๔๐ ห้อง นั่นคือเหตุ และผล ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ

แต่อาการที่มันเกิดขึ้นมันเป็นกรรมของสัตว์ จิตนิสัยที่สร้างมาแตกต่างกันไป มันจะมี อุปสรรคอย่างนี้ตลอดไปทั้งสิ้น นี่ผู้ที่ปฏิบัตินะ

แต่ไม่ได้พูดให้เสียกำลังใจนะ พูดให้เห็นว่า สิ่งที่เกิดขวาง สิ่งที่ทำลายเราคือกิเลสตัณหา ความทะยานอยากทั้งสิ้น

แต่เราจะประพฤติดิปฏิบัติ เราจะเอาสัจจะความจริงขึ้นมาในหัวใจของเรา สุขอื่นใด เท่ากับจิตสงบไม่มี เราพยายามฝึกหัด พยายามฝึกหัด พุทโธก็พุทโธชัดๆ ของเรา ลมหายใจก็ ลมหายใจชัดๆ ของเรา เวลามันจะจาง มันจะถึงว่าที่มันอ้ำ มันจะสลัดทิ้ง มันจะสลัดออก แล้ว เราก็ไปเชื่อมันหรือ เราเชื่อกิเลสมันยุแหะใช่ไหม

ชีวิตเรา เราเชื่อแต่คนที่แบบอย่าง พ่อแม่ปู่ย่าตายาย เรามีความกตัญญูกตเวที ความรักของพ่อแม่ยิ่งใหญ่ว่าไม่มีการหลอกลวงเรา เราเชื่อของเราอย่างนี้

แต่ส่วนใหญ่แล้วมันไม่เชื่อ มันเชื่อเพื่อนหมดนะ มันเชื่อเพื่อนมัน มันเชื่อสังคมของมัน มันไม่เชื่อพ่อเชื่อแม่ ไม่เชื่อหรอก เพราะพ่อแม่อยู่ที่บ้านไม่เคยรู้อะไรเหมือนเรา เราอยู่กับเพื่อน ผูก เพื่อนผูกเราเก่งกาจนักนะ

เขาหลอกไปหมดนะ

เหมือนกัน เวลาความคิดมันเกิดขึ้น เราไปเชื่อกิเลสแล้ว

ถ้าเราไม่เชื่อมั่น เราก็อยู่กับพุทโธของเรา ถ้ามันจะสลัดอะไร เราก็บังคับ เราก็มีสติปัญญาของเรา เราก็ฝึกหัดของเรา เดี่ยวมันก็ผ่านเหตุการณ์อย่างนี้ไป แต่มันผ่านไปแล้วนะ มันก็จะเกิดซ้ำเกิดซากอย่างนี้ เพราะกิเลสมันยังมีชีวิตอยู่ กิเลสมันยังมีกำลังของมันอยู่นะ มันมีอุบาย มีเล่ห์กล

ก็คนคนเดียวนี้แหละมันคิดได้ร้อยแปด กิเลสตัวเดียวนี้แหละมันครอบคลุมได้หมดนะ แล้วเราก็จะเจอกิเลสตัวเก่าๆ ในหัวใจเรา แต่วิธีการมันเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เปลี่ยนไปเรื่อยๆ แล้วเราก็ งง งง งง อยู่

แต่ถ้าเราบอกว่า อันนี้เราไม่เชื่อใครทั้งสิ้น เราเชื่อมั่นในพระพุทโธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วฝึกหัดปฏิบัติไป สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นๆ มันจะเบาบางลง มันจะเบาบางลงต่อเมื่อสติเราเข้มแข็งขึ้น ต่อเมื่อคำบริกรรมเราดีขึ้น ถ้าเราดีขึ้นขึ้นมา แล้วเดี๋ยวจะรู้จักว่าความจริงมันเป็นแบบใด จบ

ถาม : ข้อ ๒๘๙๓. เรื่อง “ใบสุทธิพระ”

กราบนมัสการหลวงพ่อกุศล พระพี่ชายฝากกราบเรียนถามว่า พระรูปหนึ่งมีใบสุทธิพระ ๒ ใบ ใบหนึ่งเป็นของมหานิกาย อีกใบหนึ่งเป็นของธรรมยุต สาเหตุคือ เดิมเป็นพระมหานิกาย มีความเลื่อมใสในธรรมยุต แล้วปฏิบัติเป็นธรรมยุต แต่ไม่ทราบรายละเอียดในการปฏิบัติของพระรูปนี้ ทำให้พระท่านไม่ขาดจากความเป็นสงฆ์ มีกฎหรือวินัยพระระบุนุไว้หรือไม่ในเรื่อง

๑. ใบสุทธิพระมี ๒ ใบ

๒. การปฏิบัติสามารถทำให้ไม่ขาดความเป็นสงฆ์ได้หรือไม่

๓. เวลาอยู่ในวัดธรรมยุตนั่งเรียงกัน จะนับพรรษาพระมหานิกายหรือธรรมยุต

กราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์มาก

ปล. การถามเรื่องนี้ โยมเข้าใจเป็นอย่างดีว่าเป็นเรื่องสมมุติทางโลก และไม่มีเจตนาใดๆ
เลยที่ต้องการให้พระรูปที่เป็นเหตุต้องถูกพาดพิงในแง่ลบ และโยมยินดีที่จะให้ความเคารพกับ
พระสงฆ์ทุกรูปที่มีหัวใจมุ่งมั่นและปฏิบัติเพื่อช่ากิเลส

ตอบ : นี่คำถามเนาะ กรณีนี้มันเป็นกรณีสังคมไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วเผยแผ่ธรรมๆ มีพระ
พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มีบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาไง แล้วศาสนาก็
เจริญรุ่งเรืองมา

เวลาพระเทวทัต พระเทวทัตจะปกครองสงฆ์ๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า
“เทวทัต แม้แต่พระสาวีบุตร พระโมคคัลลานะ เรายังไม่ให้ปกครองสงฆ์เลย เราให้สงฆ์ปกครอง
สงฆ์”

ต่อไปสงฆ์ปกครองสงฆ์ สงฆ์ที่เจริญเข้มแข็งขึ้นมาจะปกครองสงฆ์ แล้วสงฆ์จะตั้งงาม
ขึ้นมาต้องหัวหน้าคณะสงฆ์นั้นที่ตั้งงาม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๒๐๐ ปี พระติสสะมหาเถระ
เป็นพระมหาเถระ เป็นพระอรหันต์ เป็นอาจารย์ของพระเจ้าอโศกมหาราช

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๒๐๐ ปีนะ ถึงเป็นยุคของพระ
เจ้าอโศกมหาราช

พระเจ้าพระอโศกมหาราชศรัทธาในพระพุทธานุชาตมาก แล้วเห็นสงฆ์ประพฤติปฏิบัติ
เลวร้ายเลวแหลก ให้พระลงอุโบสถร่วมกัน

พระที่เป็นธรรมๆ เขาไม่ยากลงอุโบสถร่วมด้วย

พระเจ้าอโศกสั่งให้ลงร่วมกัน ให้อาณาอำมาตย์ที่ไปทำก็เข้าใจว่าจะใช้อำนาจ ตัดหัว ตัด
หัว ช่าพระเต็มเลย เวลาช่าพระ กลับไปรายงานพระเจ้าอโศก พระเจ้าอโศกตกใจเลย เพราะ
ปรารถนาดี แต่การกระทำมันแตกต่างกัน ก็ไปเฝ้าพระติสสะมหาเถระ อาจารย์ของท่าน

พระติสสะมหาเถระบอกว่า “มหาบพิตร มหาบพิตรไม่ต้องร้อนใจ เพราะมหาบพิตรปรารถนาสร้างคุณงามความดี แต่คนที่เขารับคำสั่งไปเขาไปทำผิดของเขา”

“ฉะนั้น แล้วจะแก้ไขอย่างไร”

“ถ้าแก้ไข จะเจริญพระพุทธศาสนา ให้มหาบพิตรสังคายนา แล้วตรวจสอบพระ”

จับพระสีกมากมายเลย จับสีก จับสีก จับสีกเลย ไม่ได้ฆ่า เขาสีก เพราะอะไร เพราะมันปลอมบวชเข้ามามากมาย นี่ในสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปริณิพพานไป ๒๐๐ ปีนะ แล้วนี่ก็มาเรื่อยๆ มาเรื่อยๆ ให้สงฆ์ปกครองสงฆ์ ถ้าสงฆ์ หัวหน้าสงฆ์ที่ดีงาม เขาก็ปกครองสงฆ์ โดยความถูกต้องชอบธรรม ถ้าหัวหน้าสงฆ์หาผลประโยชน์ๆ ไร

ที่นี้บอกว่า ถ้าคณะสงฆ์ผู้มีผลการปกครอง เขาเป็นหน้าที่ของเขา

ฉะนั้น พระที่มีใบสุทธิ ๒ ใบไม่ได้

เพราะอะไร

เพราะภาคใต้ถือ ๒ สัญชาติไป การถือ ๒ สัญชาติ ถือ ๒ สัญชาติได้อย่างไร แต่ภาคใต้ถือ ๒ สัญชาติเยอะแยะเลย ลองไปตรวจสอบสิ ประชาชนภาคใต้มีบัตรประชาชน ๒ ใบ ใบหนึ่งเป็นของมาเลเซีย ใบหนึ่งเป็นของไทย ซ้ำไปมาเลเซียก็ฉันเป็นคนมาเลเซียนะ ซ้ำมาไทย ฉันก็เป็นคนไทยนะ นี่เขาถือ ๒ สัญชาติ

ฉะนั้น ถ้าพระมีใบสุทธิ ๒ ใบ ถือ ๒ สัญชาติ ไม่ได้ ต้องเลือกสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง

ที่นี้ถ้าเลือกสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง มันก็อยู่ที่พระปกครองไป เวลาพระปกครอง ถ้าเป็นในวัดก็เจ้าอาวาส มีใบสุทธิ ๒ ใบได้อย่างไร ถ้ามีใบสุทธิ ๒ ใบ เอ็งตัดสินใจว่าเอ็งจะเป็นมหานิกายหรือเอ็งจะเป็นธรรมยุต

ถ้าเอ็งเป็นมหานิกาย ตอนญัตติ ถ้าญัตติด้วยความถูกต้องชอบธรรมนะ โดยส่วนใหญ่พระที่ถูกต้องชอบธรรมเขาให้สีก่อน มันขาดจากพระ จากมหานิกายไปแล้ว เขาถึงจะให้มาญัตติเป็นธรรมยุต

แล้วบัญญัติเป็นธรรมยุต เติ้งก็เป็นธรรมยุตอยู่แล้ว ทำไมเติ้งต้องไปถือ ๒ ไบละ เติ้งยัง
อาลัยอาวรณ์ความเป็นมหานิกายอยู่หรือ

เจ้าอาวาสปกครองตัดสินหมดนะ

คิดดูนะ บริษัท ๔ อุบาสก อุบาสิกาเขายังมีศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ แล้วถ้าเติ้ง
เป็นพระ เติ้งจะถือโบสุทธิ ๒ ไบหรือ แสดงว่าเติ้งมีสัจจะไหม

แค่นี้ พระองค์นั้นก็ต้องอายแล้ว ใ้พระคนที่ถือโบสุทธิ ๒ ไบนะ

ถ้าคนที่ศรัทธานะ เขาเป็นมหานิกาย ถ้าเขาบัญญัติธรรมยุต ถ้าอุปัชฌาย์ที่ถูกต้องชอบ
ธรรมเขาจะยึดโบสุทธิของมหานิกายเก็บไว้

แต่นี้มันเป็นลูปหน้าปะจุมุกใจ

เราถึงบอก อยู่ที่สงฆ์ให้ปกครองสงฆ์ไง ถ้าสงฆ์ถูกต้องชอบธรรม ปัญหามันเกิดขึ้นมา
ไม่ได้ไง

ปัญหามันเกิดขึ้นมาได้คือว่า สงฆ์ที่ปกครอง อุปัชฌาย์ที่บวชให้ ทำไมไม่ยึดโบสุทธิเขา

มันก็ต้องเก็บโบสุทธิไง อ้าว! ถ้าบัญญัติ มีอีกใบก็เก็บ เว้นไว้แต่เขาเป็นมหานิกาย เขาไป
สึกข้างนอก เขาไม่รู้

เราจะบอกว่า ถ้าอุปัชฌาย์ไม่รู้ เพราะเขาสึกเป็นฆราวาสแล้ว เขาเป็นพระมหานิกาย
แล้วเขาไปสึก สึกเสร็จแล้วเขาก็มาบวชเลย บวชเป็นธรรมยุต ธรรมยุตออกโบสุทธิให้ แต่โบสุทธิ
มหานิกายเขายังไม่ทำลาย

เราจะบอกว่า แค่นี้ศีลนะ ศีลมันยังทุศีลเลย

แล้วเขาบอกว่า โยมยินดีที่จะเคารพพระสงฆ์ทุกรูปที่มีหัวใจมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติ
เพื่อฆ่ากิเลส

มันฆ่าความอยากมีโอบุสทธิ ๒ โอบยังไม่ได้เลย ถ้ามันฆ่าความอยากที่มีโอบุสทธิที่ไม่ถูกต้องไปเสียโอบหนึ่ง ให้มันเหลือโอบเดียว มันก็เริ่มฆ่าความขี้ขลาดที่กิเลสมันพลิกแพลงในใจของตนเป็นการทำลายเป็นขั้นๆ ขึ้นมา

นี่มันไม่มี

พระถือโอบุสทธิ ๒ โอบ เราเห็นเยอะแยะ เราก็อ้ว เราก็อ้ว เห็น แล้วเราก็อ้วใจได้ว่า เขาคิดว่าเพื่ออำนวยความสะดวกเขา ถ้าเขาไปวัดมหานิกาย เขาก็อ้วโอบุสทธิมหานิกาย ถ้าเขาไปวัดธรรมยุต เขาก็อ้วโอบุสทธิธรรมยุต

เขาซื้อสัตย์ใหม่

เพราะธรรมและวินัยไถ่ นานาสังวาส ร่วมกินร่วมนอนกันไม่ได้ ถ้านานาสังวาสมหานิกาย ธรรมยุต ถือศีลแตกต่างกัน แล้วถ้าเอ็งไปธรรมยุต เอ็งไปมหานิกาย เอ็งมั่วไปทั้ง ๒ ข้าง เอ็งเป็นพระประเภทที่ ๓ พระธรรมยุต พระมหานิกาย เอ็งเป็นพระทั้งธรรมยุต ทั้งพระมหานิกาย ทั้ง ๒ อย่างรวมอยู่ในตัวเอ็ง

ถ้าพระอย่างนี้ลงอุโบสถ อุโบสถนั้นเป็นโมฆียะ อุโบสถนั้นบริสุทธิ์ไม่ได้

อุโบสถนั้นมันต้องเป็นสงฆ์ที่มีเป็นสังฆาสร่วมกัน หมายถึงว่ามีศีลเสมอกัน ถึงลงอุโบสถร่วมกันได้

ถ้าพระถือโอบุสทธิ ๒ โอบ แล้วยังเข้าทั้งมหานิกาย ทั้งธรรมยุต เข้าลงอุโบสถของมหานิกายก็ผิดในอุโบสถของมหานิกาย เข้าอุโบสถของธรรมยุตก็ผิดทั้งอุโบสถของธรรมยุต ผิดทั้ง ๒ ทาง

ถ้าเอ็งเริ่มต้นผิด เอ็งจะผิดไปตลอดสาย

ถ้าเอ็งเริ่มต้นถูก เอ็งจะถูกไปตลอดสาย

ฉะนั้น ถ้ามีโอบุสทธิ ๒ โอบ มันมีได้อย่างไร ถือ ๒ สัญชาติผิดกฎหมาย ต้องเลือกสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง

แต่คนที่อยู่ในภาคใต้เขาก็ต้องการ ๒ สัญชาติ เพราะสะดวกในการประกอบอาชีพของเขา นั้นเป็นแค่อาชีพ

ไฉนนี่ความเป็นบริสุทธิ์ใจ นี่เป็นบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระถือใบสุทธิ ๒ ใบไม่ได้ เพราะถ้าอยู่มหานิกายก็คือมหานิกาย

กรณีอย่างนี้มันเป็นเรื่องของกิเลสทั้งนั้นเลย มันเป็นเรื่องของความเห็นแก่ตัว มันไม่เห็นแก่ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้ามันเห็นแก่ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นมหานิกายก็เป็นมหานิกาย เป็นมหานิกายเคยมาจำพรรษาที่เราก็มี เวลาลงอุโบสถเขาอยู่ข้างนอก เพราะธรรมยุต มหานิกาย กินด้วยกัน นอนด้วยกันไม่ได้ แต่อยู่ร่วมกัน เขาจะมาศึกษา เราก็ให้อยู่ แต่พออยู่แล้ว เราก็ได้ข่าวอยู่เหมือนกัน เวลาเขาออกไปแล้วเขาก็ไปโฆษณาอยู่แถวเชียงราย เชียงใหม่ เขาไปอยู่นั่นแล้ว

ตอนมาละ แฮม! ศรัทธา อยากจะปฏิบัติ

แต่อยากปฏิบัติ เห็นไหม ผู้ปกครองสงฆ์ในสงฆ์ เราให้สงฆ์ปกครองสงฆ์ แต่สงฆ์

เราอยู่หลังไม้ค้ำกับหลวงตากับหลวงปู่มันมาเยอะ เรื่องอย่างนี้ หลวงตา โครงการช่วยชาติฯ บอกเลย

ไฉนธรรมยุต มหานิกาย มันก็แค่ชื่อ ใก้มันยังมีชื่อ

นี่สังคมไง แต่เวลาอยู่ที่วัดละ

เวลาธรรมทูตมาจากลังกา มาจากสิงคโปร์ สยามวงศ์ สยามวงศ์สมัยอยุธยา เป็นมหานิกาย เราก็จัดให้ฉันอีกอย่างหนึ่ง เราทำหน้าที่เลย

พวกธรรมทูต ธรรมทูตเขามาดูงาน แล้วสมเด็จพระญาณฯ ท่านส่งมา เราก็เป็นฝ่ายต้อนรับมาจากลังกา พอมาจากลังกา พระก็ต้องวินิจฉัย พอวินิจฉัยว่าเป็นสยามวงศ์ สยามวงศ์ก็มหานิกาย มหานิกายก็ให้ฉันต่างหาก เราจัดให้ เราทำให้ถูกต้อง

อันนี้เพราะอะไร

สงฆ์ปกครองสงฆ์

ถ้าหลวงปู่มัน ถ้าครูบาอาจารย์ของเรา เวลาวิกฤตเกิดขึ้น แล้ววินิจจัยไม่ได้ ปกครองไม่ได้ มันจะเป็นคณะสงฆ์ขึ้นมาได้อย่างไร

คณะสงฆ์ หัวหน้าสงฆ์ที่ฉลาดจะพา โคนำฝูง โคที่จะพาฝูงโคพ้นจากวังน้ำวน โคจะพาฝูงโคจากฝั่งสมมุติ ฝั่งโลกเข้าไปสู่ธรรม สู่วิมุตติสุข ฝั่งของธรรม โคนำฝูงจะพาฝูงโคฝ่าวิภูฏะ ฝ่ากระแสน้ำ ฝ่าวังวนน้ำ ฝ่าน้ำดูด ข้ามฝั่งไปสู่ฝั่งของวิมุตติ โคนำฝูง

นี่พูดถึงว่าไบสุทธิ ๒ ไบนะ

แต่มันมีเยอะเยอะไปหมดไง ใ้ันี่เราพูดถึงหลักการ แต่สังคมเห็นเยอะเยอะ เป็นเพราะอะไร เป็นเพราะว่าการปกครองอ่อนแอ เจ้าอาวาสอ่อนแอ ผู้นำสงฆ์อ่อนแอ อ่อนแอก็ปล่อยอย่างนั้น

นี่พูดถึง ๑. พระมีไบสุทธิ ๒ ไบ

๒. การปฏิบัติสามารถทำให้ไม่ขาดจากความเป็นสงฆ์ได้หรือไม่

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมนะ มันมีพวกเจ้าลัทธิต่างๆ ศรัทธาเพราะอะไร ลากสักการะในศาสนาพุทธมันมากไป มากกว่าลัทธิศาสนาอื่น เลยมาบวชใจ นี่เดี๋ยวยุติ เดี๋ยวยุติต้องให้อยู่กรรม ต้องให้ขาดความเชื่อถือ

เพราะเขามีความเชื่อในคำสอนของพวกเดี๋ยวยุตินิครนถ์ เราจะต้องลบล้าง ลบล้างความเชื่อ อย่างเราเชื่อผีเชื่อสาว เชื่อต่างๆ ต้องเข้าอยู่กรรมเพื่อลบล้างความเชื่อ เพราะถ้าเข้ามาบวชเป็นพระก็เป็นพระแต่เปลือกลง เขาก็จะสอนแบบลัทธิเดี๋ยวยุตินิครนถ์

นี่เหมือนกัน จากมหานิกายจะเข้ามา เพราะอะไร ไม่หยิบเงินหยิบทอง ไม่ฉันโอวัลติน โอ้ย! ร้อยแปด ทำได้หรือเปล่า ทำได้ถึงให้ปฏิบัติ ถ้าทำไม่ได้ก็ไม่ต้องปฏิบัติ

นี่พูดถึงไง ปฏิบัติแล้วจะขาดหรือเปล่า

ถ้าให้ถูกต้องชอบธรรม เพราะเราได้ยินมาหลายวัด เขาจะให้อยู่กรรมก่อน คือเขาจะให้ขาดจากความเห็นหรือความเคยชินในนิกายเดิมของตน นี่พูดถึงว่า ถ้าเขาจะยุติด้วยความถูกต้องนะ

แต่ถ้ามีเยอะแยะมากที่บอกว่าศรัทธาแล้วมันจะเข้ามาเลย

ศรัทธาสี เพราะอะไร เพราะโครงการช่วยชาติฯ แหม! ญาติโยมมันเยอะ เข้าไปอยู่แล้วมันสุขมันสบาย มันก็ศรัทธา มันศรัทธา ศรัทธา ศรัทธาแล้วเดี๋ยวกลับไปเป็นมหานิกายก็จะศรัทธา ศรัทธาอย่างเดิม

นี่ไง มันก็แค่เปลือกๆ

ถ้ายุติมันจะขาดหรือไม่ขาด

มันอยู่ที่ว่าเจตนา อยู่ที่ของเขา

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าหลวงตาพระมหาบัวท่านพูดไป ใ้ธรรมยุต มหานิกายมันก็แค่ชื่อ ใ้ชื่อมันก็แค่สมมุติ แต่บัญญัติละ สมมุติบัญญัติ บัญญัติคือธรรมและวินัย เพราะมันจะเข้าสู่สังฆกรรม

เวลาพระนะ เวลาเป็นอาบัติสังฆาติเสส ห้ามลงสามิจิกรรม คือห้ามร่วมสังฆกรรมกับคณะสงฆ์

ดูเวลากฐิน เวลากฐิน เวลายุติพระ โยมต้องออกห่างไปเพื่อต้องให้สงฆ์ถูกต้องชอบธรรมไป แล้วในคณะสงฆ์มันมีโยมเข้ามาตั้งอยู่ตรงกลาง มันจะเป็นไปได้ไหม นี่ไง เวลาลงอุโบสถมันถึงเป็นโมฆะหมดไป แล้วเวรกรรมก็เกิดไป สภากรรม กรรมร่วม ถ้าหัวหน้าไม่ฉลาด

ถ้าหัวหน้าฉลาด โคนำฝูงจะนำฝูงโคไปถูกต้องชอบธรรม นี่ข้อที่ ๒.

๓. เวลาไปอยู่ในวัดธรรมยุตนี้เรียงกัน จะนับพรรษาจากมหานิกายหรือธรรมยุตคะ

เขาไปอยู่มหานิกายก็เรื่องของเขานะ ถ้าเขามาอยู่ธรรมยุต ในวัดนั้นเขาก็ต้องนับตั้งแต่วันที่เขาบวช เพราะวันที่เขาบวชมีอาวุโส ภัณฑัง ธรรมและวินัย ธรรมยุตเราถือว่าถูกต้อง ถือ

อาวุโส ภัณฑ ไครบวชก่อนบวชหลัง นับเวลากันตอนนั้นถ้านั่งเรียง แต่เวลาเขาไปอยู่มหานิกาย มันเรื่องของเขา

ไฉนมันเริ่มต้นเวลาอุปัชฌาย์ญาติแล้วมันไม่ทำให้ถูกต้องชอบธรรม แต่ถ้าอุปัชฌาย์เขา เข้มแข็งนะ ไฉ้พระมันจะทำอย่างนี้มันก็ไปขอใบสุทธิใหม่ได้ มันไปอ้างว่าหาย เหมือนบัตรประชาชน ถ้าคนมันจะทุจริตนะ

นี่เราจะบอกว่า เราถูกต้องชอบธรรมแล้วเราจะควบคุมดูแลเขา ถ้าคนมันจะทุจริต คนมันก็ควบคุมยาก เอกสารมันออกได้หมดนะ

ไฉ้เรื่องที่ว่าโดยปกติแล้วอุปัชฌาย์เขาจะยึดใบสุทธิเก่าทิ้ง แต่ถ้ามันทุจริตมันก็ไปออกใหม่ของมันได้ เพราะอะไร เพราะเขาคุ่นเคยกันไง พอคนคุ่นเคย อะไรก็ออกได้หมดนะ ดูทุจริตในโลกสิ มึงจะเอาเอกสารอะไรล่ะ สร้างเอกสารเท็จแล้วก็ใช้เอกสารเท็จ ผิดไม่รู้ ๒ ชั้น ๓ ชั้น

อันนี้พูดถึงเจตนาของพระองค์นั้น ถ้าพระองค์นั้นเจตนาเขาดี ถ้าเขาญาติเป็นธรรมยุตแล้ว เขาก็ต้องเป็นธรรมยุตตลอดไป อดีตที่เป็นมหานิกายมันก็เป็นอดีตไปแล้ว เขารู้จักมักคุ่นเขาเจอกัน เขาจะหักทลายกัน มันเป็นเรื่องสังคม เป็นเรื่องธรรมดา แต่ก็จะไปคลุกคลีกับเขา จะไปกินไปนอนกับเขา มันก็ขาดจากธรรมยุตไปด้วย ถ้าไปคลุกคลีกันนะ ไปคลุกคลี

เพราะว่าเวลาครูบาอาจารย์เราเห็นมา เวลาไปอยู่กับอีกนิกายหนึ่งกลับมา เขาให้ญาติใหม่หมด ให้บวชใหม่เลย เขาไม่เอา บางทีเขารังเกียจมาก

นี่พูดถึงว่า รังเกียจเพราะอะไรล่ะ

ก็อย่างพวกเรา เห็นใหม่ โควิด รังเกียจใหม่ ใสแมสก์กันอยู่ที่นี่ ทำไมใส่ล่ะ ทำไมไม่เอาเข้ามาเลยล่ะ

เหมือนกัน ถ้าเขาเศร้าหมอง เขาทำตัวเขาผิด เราจะเอาเข้ามาได้อย่างไร แต่ใครรู้ใครล่ะ ถ้าไม่รู้แล้วมันก็เป็นกรรมของสัตว์ แต่ผู้ทำนั้นมันทำ

นี่พูดถึงว่า พระใบสุทธิ ๒ ไบนะ

เราจะพูดถึงว่า เขาบอกว่านี่มันก็เป็นสมมุติ แต่สมมุตินี้เป็นสมมุติเรื่องโลก บัญญัติบัญญัติคือวินัยของพระพุทธเจ้า มันก็เป็นสมมุติชนิดหนึ่ง แต่มันเป็นบัญญัติ บัญญัติที่ว่าภิกษุกล่าวต่อพุทธพจน์ไม่ได้ สิ่งที่พระพุทธเจ้าบัญญัติแล้วจะลบล้างก็ไม่ได้ สิ่งใดที่พระพุทธเจ้ายังไม่บัญญัติ เราบัญญัติเข้าไปก็ไม่ได้ สมมุติบัญญัติใด โลกสมมุติ พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เป็นธรรมและวินัย นี่คือบัญญัติ

แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมา คุณธรรมในใจ เกิดจากสมมุติบัญญัติ เวลาปฏิบัติไปแล้ว เราจะมีคุณธรรมในหัวใจของเรา ถ้าชื่อสัตย์สุจริต

ไฉ่ที่ไม่ชื่อสัตย์สุจริตภาวนาไปนะ มันเป็นสมาธิ มันเป็นสมาธิของมหานิกายหรือของธรรมยุตวะ เวลาจิตเป็นสมาธิ สมาธิอย่างนี้เป็นสมาธิของมหานิกาย สมาธิอย่างนี้เป็นสมาธิของธรรมยุต มันไม่มี

สมาธิไม่มีเพศ ไม่แบ่งชนชั้น แต่ถ้าจิตใจมันมีนิรวรณธรรม จิตใจมันได้สร้างสมอย่างนี้ มันจะเป็นสมาธิใหม่ มันเป็นตรงนี้ต่างหาก

ไฉ่ว่า สมาธิธรรมยุต สมาธิมหานิกาย

ไม่ใช่ เ็งจะเป็นสมาธิหรือเปล่า มันภาวนาไม่เป็นสมาธิมันก็นี้ไง ว่างๆ ว่างๆ อยู่เนี่ย มันก็ทุจริตตลอดไปไง ถ้ามันจะทุจริต

ถ้ามันเป็นสุจริต ของแค่นี้เนาะ บวชมา เห็นไหม

โยมยินดีจะเคารพพระสงฆ์ทุกรูปที่มีหัวใจมุ่งมันที่จะประพฤติปฏิบัติเพื่อฆ่ากิเลสไป

ถ้าเขามีจิตใจหวังฆ่ากิเลส ทุกอย่างนี้เป็นเรื่องเล็กน้อย

หวังฆ่ากิเลส หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราอยู่ในป่าในเขา ๗ วันไม่กินข้าวไม่เป็นไร อยู่ในป่าไม่เจอบ้านคนเลย ไม่ต้องกินข้าว กินแต่น้ำก็ได้

เขาไม่สนใจเลยนะไฉ่ปัจฉัยเครื่องอาศัย ถ้าหวังฆ่ากิเลสนะ ไม่สนใจเลยจะมีโบสุทธิ ๒ โบ ๓ โบ ไม่สนใจเลย จะเป็นพระประเภทใดนะ ให้มันมันคงแข็งแรง ให้มันจริงจังขึ้นมา ไม่ต้องมีโบสุทธิ ๒ โบ ๓ โบ ไม่มี เหววัง